

POVOLANIE MATÚŠA (10. nedeľa cez rok)

Ježiš videl na mýtnici sedieť človeka menom Matúša a povedal mu: „Pod' za mnou!“ On vstal a išiel za ním. Keď potom Ježiš sedel v dome za stolom, prišli mnohí mýtnici a hriešnici a stolovali s ním a s jeho učeníkmi. Keď to videli farizeji, hovorili jeho učeníkom: „Prečo váš učiteľ jedáva s mýtnikmi a hriešnikmi?“ On to začul a povedal: „Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Chod'te a nauč'te sa, čo to znamená: „Milosrdenstvo chcem, a nie obeť.“ Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov.“ (Mt 9, 9-13)

Vyberanie mýta bolo vtedajším židovským a tiež celým antickým svetom považované za nepoctivé a nemorálne remeslo, keďže výška cla nebola presne určená a chamtiví vyberači daní ju mohli stanoviť hriešne vysoko. Okrem toho sa stávalo, že židovskí mýtnici neoprávnene zabavovali pohanským kupcom mäso, ovocie, víno, obilie. A potom jedli a pili z tohto pre Židov nečistého jedla, čím sa v očiach ľudu stávali dvojnásobne hriešnymi.

Matúš ako Žid určite musel poznať Písmo a jeho nariadenia. Takto sa dopúšťal jedného z najťažších hriechov, lebo napriek tomu, že poznal Písmo, odporoval mu svojím životom. Pre Matúša by bolo lepšie, keby Písmo vôbec nepoznal – tak ako pohanania – ako takto, keď s jeho znalosťou žil tak, akoby sa nikdy nedotklo jeho srdca.

A keď sa výnimočne stalo, že niektorý z mýtnikov vedený výčitkami svedomia chcel úprimne začať nový život, svojím rozhodnutím spôsobil kňazom iba ťažkosti. Pretože títo nevedeli, čo si s obráteným, ktorý celý život kradol a spreneveroval, počať. Zákon totiž ukladal mýtnikovi za povinnosť odškodniť všetkých okradnutých. A mýtnik podviedol mnoho ľudí, o ktorých ani nebolo známe, odkiaľ sú a kde žijú. Preto aj napriek najlepším úmyslom sa nedalo krivdy napraviť a ukradnuté peniaze vrátiť. Bez nápravy škody a vrátenia ukradnutého majetku ale nebolo možné priniesť Bohu obeť zmierenia.

Preto muselo povolanie mýtnika Matúša Ježišom a jeho odhodlanie začať po boku rabbiho nový život vzbudiť v ľuďoch z Galiley veľký údiv. Rovnako ako Ježišovo zasadnutie za jeden stôl s hriešnikmi počas hostiny, ktorú usporiadal pravdepodobne Matúš na rozlúčku s dovtedajším životom. V Izraeli totiž nebolo možné zasadnúť za stôl s kýmkoľvek. Platilo, že ak niekto spoločne s nepriateľom láme chlieb, nepriateľ mu prestáva byť nepriateľom a stáva sa jeho priateľom. A ak si niekto za stôl sadne s človekom nižšieho postavenia, znamenalo to, že ho povznesie na svoju úroveň a urobí ho seberovným.

Ak teda Ježiš zasadol pri jednom stole s vyberačmi daní a ich pomocníkmi, slovom s ľuďmi, vyobcovanými na okraj spoločnosti, dal tým najavo spolupatričnosť, ktorá ho spájala s ľudskou duchovnou biedou. Účasťou na spoločnom stolovaní im navracal stratenú dôstojnosť a vzbudzoval v nich radostné vedomie, že ak chcú, môžu sa vrátiť z cesty chamtivosti a zavrhnutia na cestu života. Aj preto evanjelista Matúš pri opise tejto udalosti z vlastného života používa vo vyjadrení *on vstal a šiel za ním* veľmi silné slovo, naznačujúce vzkriesenie.